

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Nr 3

Organ för Svenska Brandkårens Riksförbund
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner

1940
22 årgången

Förstärkt brandberedskap.

Nedanstående skrivelse har av Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandskyddsförbundet tillställts Luftskyddsinspektionen.

Till

LUFTSKYDDSINSPEKTIONEN.

Det allvarliga utrikespolitiska läget kräver, att lokala myndigheter snarast vidtaga alla de brandskyddsåtgärder, som erfarenheterna från de senaste årens och nu pågående krig visat vara erforderliga och som skäligen kunna planläggas och utföras redan i fredstid. Anfallen mot Polen och framför allt mot Finland samt även angreppet på Pajala visa, att *alla* samhällen under ett krig måste vara beredda på anfall från luften, även om de sakna varje som helst betydelse ur militär synpunkt eller

äro av mindre vikt för folkförsörjningen. Erfarenheterna visar även, att anfall med brandbomber äro de mest förödande och att sådana anfall mot samhällen med huvudsakligen trähusbebyggelse kunna få katastrofala verkningar, om brandväsendet ej är väl organiserat och rustat.

Erfarenheterna från Finland hava vunnits under den kalla delen av året. Under den varma och ljusa årstiden måste riskerna för katastrofbränder beräknas bliva väsentligt ökade, enär faran för el-

dens spridning då är större och anfallen kunna utföras under längre tid av dygnet än vintertid. Faran för skogsbränder måste därjämte beräknas bliva stor under sommar-månaderna.

Såsom exempel på flygangrep-pens verkningar kan nämnas, att i Åbo hava efter flyganfall 50 hus brunnit *samtidigt* och i Borgå 28. I Warschawa hava 20 å 30 % av staden brunnit ned genom flyngangrepp och artillerield, trots att staden huvudsakligen består av stenhus.

För att minska verkningarna av dylika anfall måste brandväsendet i samhällena i regel kraftigt förstärkas. Åbo stad med omkring 70,000 invånare har för närvarande 22 brandkårsenheter, vilka vid några flyngangrepp *samtidigt* varit i verksamhet. Dessutom har samverkan ordnats med ett stort antal frivilliga brandkärer i kringliggande kommuner, vilka brandkärer även vid flera tillfällen måst tillkallas. Trots detta har staden drabbats av högst betydande brandskador. I en annan finsk stad med omkring 7,000 invånare voro efter ett brandbombanfall 18 frivilliga brandkärer med tillsammans 43 motorsprutor *samtidigt* i aktion. Trots detta nedbrunno 19 av 30 antända byggnader.

Ovan framförda synpunkter och erfarenheter måste för Sveriges överkommande nu ägnas den största uppmärksamhet. Ehuru i de flesta svenska samhällen sedan något eller några år tillbaka en gradvis stegrad förstärkning skett av brandväsendet, är den hittills uppnådda brandberedskapen i regel *icke* tillräcklig för att möta de brandfaror, som kunna hota vid ett eventuellt krig. Sålunda finnas i Sverige flera hundra kommuner, som helt sakna eget brandväsen. I ett flertal städer och andra samhällen, som hava eget brandväsen, är antalet tillgängliga brandkårs-

avdelningar ännu alltför litet för att ett större antal *samtidigt* uppkomna eldsvådor skola kunna bekämpas med framgång.

Det synes med anledning härav nödvändigt, att brandväsendet skyndsammast förstärkes i erforderlig grad och att detta sker i enlighet med de anvisningar för luftskyddets brandtjänst, som luftskyddsinspektionen utfärdat (Luftskyddsinspektionens allmänna anvisningar nr 14, Luftskyddets brandtjänst). Av vikt är härvid, att kommuner, som ännu sakna brandväsen, snarast få sådant ordnat. Det erforderliga antalet och storleken av brandkårsavdelningarna måste bedömas från fall till fall, beroende på växlande bebyggelse och andra lokala förhållanden. Erfarenheten från Finland har emellertid visat nödvändigheten av att decentralisera brandväsendet så, att utryckningssträckorna till brandplatserna bliva så korta som möjligt. Detta innebär, att vid sidan av tyngre brandsläckningsmateriel, erforderliga för bekämpande av katastrofbränder, det ofta är nödvändigt äga tillgång till ett större antal, snabbt tillgängliga släckningsenheter, som äro utrustade med lättare materiel (lätta pumpverk eller lättare motorsprutor). Exempelvis kunna, där så befinnes lämpligt, grupper av hemskydd utrustas med dylik lätt materiel för att omedelbart ingripa utan att invänta order från luftskyddscentralen. Betydelsen av ett sådant snabbt ingripande med relativt effektiv eldsläckningsmateriel får icke underskattas.

Det är av största vikt, att sådana orter, som på grund av sitt läge, sin betydelse ur luftskyddssynpunkt och beskaffenhet av sitt nuvarande brandväsen, äro störst i behov av ökad brandberedskap, i första hand bliva tillförsäkrade erforderlig utrustning för brandsläckning. Det är emellertid uppen-

bart, att en sådan nödvändig förstärkning kommer att medföra stora ekonomiska uppoffringar för många kommuner, därest kommunerna själva bliva nödsakade svara för kostnaderna för materielanskaffningen. Inom ett flertal kommuner torde det för närvarande överhuvudtaget icke vara möjligt att på kommunal väg uppbringa de erforderliga medlen härför.

En viktig fråga är att säkerställa den tillgång på brandsläkningsmateriel, som ovan berörda förstärkning av brandberedskapen kräver. Detta gäller framför allt motorsprutor, pumpar, skumsläckningsanordningar och brandslang. På grund av de långa leveranstider (3—8 månader), som man i regel nu måste räkna med vid anskaffandet av dylik materiel, kan en förstärkning av brandberedskapen för närvarande icke ske med önskvärd snabbhet. Genom serietillverkning av vissa pumptyper o. dyl. samt genom centrala inköp i större utsträckning torde emellertid leveranstiderna avsevärt kunna nedbringas.

Ehuru det för närvarande icke låter sig göra att exakt angiva storleken av det behov av brandsläkningsmateriel, som kan uppstå under ett eventuellt krig, synes det nödvändigt att redan nu centralt verkställa inköp, som kunna möjliggöra serietillverkningar och som kunna beräknas täcka förstahandsbehoven. Genom ett dylikt centralt inköp torde dessutom med sanno-

likhet en väsentlig reducering av de nu alltmer stigande priserna på brandsläkningsmateriel kunna erås. Det torde vara skäligt, att detta centrala inköp i första hand omfattar 1,000 à 1,500 motorsprutor av storleken 300—1000 lit/min. med minst 400 m. slang pr spruta.

Med anledning av vad ovan framhållits få Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandkårernas Riksförbund framhålla, att det är önskvärt och nödvändigt, att Luftskyddsinspektionen, så snart ske kan, måtte söka åvägabringa

att genom statlig myndighet täckandet av ett förstahandsbehov om 1000 motorsprutor med erforderlig mängd slang säkerställas genom centrala inköp,

att de orter, som ur luftskyddssynpunkt särskilt kräva ökad brandberedskap, i första hand bli va tilldelade dylik materiel samt

att kostnaderna för kommunerna i görligaste mån nedbringas genom statsanslag, som helt eller delvis täcka kostnaderna för den erforderliga brandsläkningsmaterielen.

Stockholm den 1 mars 1940.

Svenska Brandskyddsföreningen

Sven L ü b e c k.

/ *R. Götherström.*

Svenska Brandkårernas

Riksförbund

B o H a m m a r s k j ö l d.

/ *Erik Gällner.*

Tag Finland som föredöme!

Finnarnas heroiska kamp på hemmafronten manar oss till eftertanke. Herrar brandchefer och övriga brandmän, se till att eder brandmateriel alltid är tillräcklig och att den är väl underhållen.

Bensin till brandkårerna.

Svenska Brandkårens Riksförbund har från Bensin- och oljenämnden erhållit följande skrivelse av den 27 december 1939.

I skrivelser den 1, 2 och 18 september 1939 till Rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap hava Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandkårens Riksförbund framhållit angelägenheten utav att brandkårer vid krigstillstånd eller avspärning kunna erhålla erforderlig bensin såväl till brandbilar som till motorsprutor. Sedermera hava personliga överläggningar i ämnet ägt rum.

Med anledning av vad sålunda förekommit får Bensin- och oljenämnden meddela följande: Nämnden anser utan vidare uppenbart, att brandväsendets behov av bensin i första hand måste tillgodoseas. För närvarande gäller, att för brandskyddsändamål skall lämnas bensintilldelning i den omfattning, som fullt motsvarar behovet för fyra veckor. Härjämte finnes möjlighet för brandkår att upplägga s. k. beredskapslager enligt nämndens cirkulärskrivelse nr 2, som här bifogas. Därest sådant lager upplägges för brandväsendet, kunna vederbörande räkna med att lagret icke kommer att tagas i anspråk för andra ändamål. Nämnden har sig bekant, att flera brandkårer i landet begagnat sig av denna möjlighet att under alla omständigheter trygga drivmedelsbehovet vid krigstillfälle. Skulle emellertid omständigheterna medföra en mer eller mindre fullständig avspärning av vårt lands bensintillförsel, kan brandväsendet dock räkna med bensintilldelning i den mån förråd överhuvud finnes att tillgå på plat-

sen. Det må slutligen framhållas, att den i Edra skrivelser omnämnda, genom rikskommissionen företagna utredningen endast var avsedd att giva en överblick över det totala drivmedelsbehovet vid krigstillfälle.

En med ovanstående likalydande skrivelse har tillställts Svenska Brandskyddsföreningen.

Cirkulärskrivelse nr 2.

Till samtliga länsstyrelser.

I den mån tillgången å bensin och lättbentyl sådant medgiver, måste det framstå såsom önskvärt, att i landet befintliga lagringsutrymmen för dylikt bränsle kunna tagas i anspråk för en mera permanent upplagring. I detta syfte synes främst böra uppmärksammas sådana fall, där förbrukare innehar egna lagringsanläggningar och i dessa upplagt ett bensinförråd av större omfattning men på grund av bestämmelserna om avräkning av befintligt förråd ej kan tilldelas inköpskort, förrän förrådet är förbrukat.

Nämnden anser med hänsyn till nu påräkneliga tillgångar hinder icke möta, att innehavare av dylikt större förråd fr. o. m. andra ransoneringsperioden tilldelas inköpskuponger för den bensin, som han normalt förbrukar, under förutsättning att betryggande garantier skapas för att det upplagda förrådet icke förbrukas för det ändamål, som avses med tilldelningen. För att vederbörande skall kunna på detta sätt tilldelas inköpskort utan hänsyn till sålunda upplagt förråd fordras emellertid *dels* att länsstyrelsen i varje särskilt fall finner hinder icke möta, att ifrågavarande förråd bibehålles, *dels* och att vederbörande sökande till länssty-

relsen avlämnar en förbindelse att städse hålla lagret vid viss angiven storlek. Uppgift om förråd, till vars bibehållande länsstyrelsen sålunda lämnat medgivande, skall av länsstyrelsen insändas till bensin och oljenämnden.

Motsvarande anordning synes böra komma till stånd även beträffande förbrukare, som förfogar över lagringsutrymmen men icke har dessa fyllda. Dylik bör alltså beredas möjlighet att inköpa bensin för fyllande av till förfogande stående utrymmen. Den som önskar vidtaga en sådan åtgärd bör under enahanda förutsättningar och villkor, som angivas i nästföregående stycke, av länsstyrelsen meddelas tillstånd till inköp av erforderlig myckenhet bensin, avsedd

att upplagras. Om dylikt tillstånd skall meddelas särskilt bevis, av vilket avskrift insändes till nämnden. I tillståndsbeviset skall uttryckligen angivas, att inköpet skall ske direkt från importör eller tillverkare. Den, som verkställt dylik upplagring, bör sedan kunna tilldelas inköpskuponger för bensinkvantitet, motsvarande förbrukningsbehovet.

Nämnden vill slutligen erinra om att ett utnyttjande av befintliga tankutrymmen även kan äga rum genom statlig upplagring i samarbete med Statens Reservförrådsnämnd.

Stockholm den 31 okt. 1939.

På nämndens vägnar:

G. A. Nyqvist.

Länsstyrelserna och skogsbrandskyddet.

Skogsbrandskyddskommittén¹⁾ har till samtliga länsstyrelser avlåtit följande skrivelse.

Till Konungens Befallningshuvud i län.

Genom 1937 års lag om förekommande och släckning av skogseld och de i enlighet med denna lag uppgjorda skogsbrandordningarna har skapats ett skogsbrandskydd, som under normala förhållanden bör vara tillfredsställande.

Under tider av krig eller fara för krig, då en stor del av de släckningsskyldiga äro inkallade i försvarets tjänst och då skogsbrandrisken kan öka i oerhörd grad på grund av skogarnas antändning genom brandbomber från fientligt flyg, är det uppenbart, att nämnda

då skogsbrandordningar, som uppgjorts uteslutande med hänsyn till fredliga förhållanden, ej äro tillräckliga för att åstadkomma ett effektivt brandförsvär.

Skogsbrandskyddskommittén, som utgör Svenska Brandskyddsföreningens och de över hela landet arbetande skogsförsäkringsbolagens organ för skogsbrandskydd, vill därför härmed vördsamt hemställa, att Konungens Befallningshavande anmodar samtliga brandfogdar inom länet att snarast vidtaga de åtgärder, som kunna vara ägnade att åstadkomma en nöjaktig släckningsberedskap även under ovannämnda omständigheter.

Vi bifoga en av Kommittén upprättad skrivelse med förslag å erforderliga åtgärder och hemställa, att nämnda skrivelse eller liknande

¹⁾ Skogsbrandskyddskommitténs adress är: Svenska Brandskyddsföreningen, Brunkebergstorg 16, Stockholm.

de av Länsstyrelsen tillställes vederbörande brandfogdar.

Skogsbrandskyddskommittén är dock av den bestämda uppfattningen, att ett fullt betryggande skogsbrandskydd ej kan uppnås enbart genom en dylik hänvändelse. Vi tillåta oss därför föreslå, att Konungens Befallningshavande förordnar en eller flera inspektörer med uppgift dels att vara brandfogdarna behjälpliga vid komplettering av skogsbrandordningarna och dels även att kontrollera att föreslagna åtgärder verkligen komma till utförande.

Såsom mest lämpade för dylika inspektörsuppdrag förordna vi Domänverkets och Skogsvårdsstyrelsens tjänstemän, vilka i regel torde vara väl förtrogna med å trakten rådande förhållanden av betydelse för uppdrag av ifrågavarande art.

Stockholm den 23 jan. 1940.

För Skogsbrandskyddskommittén.

Nils Nordengren.

Georg Risberg. Arne Rydbeck.

Ivar D. Trehn. Olof Wessling.

R. Götherström.

Till

brandfogden i brandrote,
.....

Utöver de bestämmelser, som finnas angivna i gällande skogsbrandordning, äro, på grund av tidsläget, vissa kompletterande åtgärder erforderliga. Särskilt torde följande uppmärksammas:

1. Upprättande av reservberedskap.

Den skogsbrandordning, som nu gäller för brandroten, är uppgjord för fredsförhållanden. Med hänsyn till nuvarande allvarliga utrikespolitiska läge böra rullorna för släckningsskyldigt manskap omedelbart genomgås, för att den ordinarie

beredskapskåren skall kunna ersättas av reserver. Till en dylik reservberedskap utväljas sådana personer, vilka på grund av för hög eller för låg ålder eller andra omständigheter sannolikt ej komma att inkallas till krigstjänst. Därvid torde även å frivillighetens väg ej släckningsskyldiga män samt även kvinnor kunna komma i fråga. Redskap och utrustning för den ordinarie beredskapskåren överlämnas i mån av behov till reservberedskapen.

2. Övningar i utryckning och släckning.

Brandfogde bör tillse, att övningar med beredskapskåren ordnas. Möjligheterna för samarbete med samhällenas brandkårer böra undersökas.

3. Skärpta bevakningsåtgärder.

Brandfogden bör utnyttja alla möjligheter för att snabbt upptäcka och lokalisera en utbruten skogsel. Han bör sålunda tillse, att befintliga brandtorn äro bemannade under den tid fara för skogsel förefinnes, vidtala personer, boende å högt belägna platser, att omedelbart pr telefon eller genom budskickning rapportera misstänkt rök, avdela manskap för bevakning från lämpliga punkter o. s. v.

Om möjligt böra sådana anordningar vidtagas, att bevakningen kan träda i funktion vid luftskyddstillstånd även under andra årstider än de, som normalt kunna betraktas som farliga för skogsbrand.

4. Upplag av släckningsredskap.

Manskap tillhörande beredskapskåren skall vara försett med erforderliga släckningsredskap. Dessutom bör för övriga släckningsskyldiga ordnas med upplag av lämpliga släckningsredskap, såsom yxor, sågar, spadar, hinkar, flåhakar m. m. Därvid bör tillses, att

yxorna äro slipade och sågarna filade.

5. *Transportmedel.*

Brandfogden bör göra sig underlättad om vilka transportmedel för brandsläckningsmanskap och materiel, som kunna stå till hans förfogande, när bilar och hästar i stor utsträckning äro rekviderade för militära behov.

Även andra åtgärder för underlättande av de släckningsskyldigas snabba förflyttning till brandplatsen böra om möjligt vidtagas. Hit höra anordnande av cykelstigar, byggande av enklare broar å viktiga övergångsplatser, spångning å myrvar o. s. v.

6. *Övriga förebyggande åtgärder.*

Brandfogden, som redan under normala tider bör vara väl förtrogen med brandrotens skogs- och markförhållanden, bör i förväg söka planera skydd mot katastrofbränder. Detta kan lämpligast ske genom att i stora drag tänka sig in i de möjligheter till uppdelning av brandrotens skogar, som kunna ifrågakomma, genom upphuggande av brandgator i anslutning till de naturliga förhållandena.

Särskilt bör brandfogden planera åtgärder till skydd av samhällen, industrier, upplag, enskilda gårdar, kraftlinjer och kommunikationsleder.

Cykelbrandpatruller.

Till min tidigare artikel behandlande rubricerade ärende och införd i Brandkärstidskrift nr 12 1939 ber jag få lämna några kompletterande uppgifter ang. utrustningen och dess medförande på cykel.

Bild 1 visar en sådan cykelpatrull. Från vänster på bilden numreras pojkarna 1—5. 1:an är bef. och medför strålrör och en dubbelindad slanglängd (bild 2). 2:an medför brandposthuvud och nyckel (bild 3) och 3:an har en slang-

Bild 1.

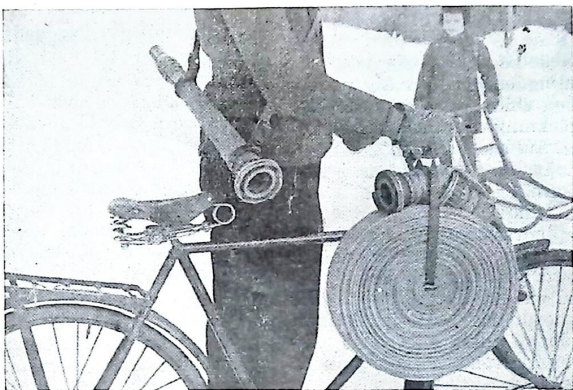

Bild 2.

längd och en förlängningsslang (klen slang med strålrör och normalkoppling bild 4). 4:an medför succéspruta och en pyts (bild 5). 5:an är cykelordonnans (kan medföra ytterligare en slanglängd).

Den lätta materielen lämpar sig speciellt för pojkar och efter rela-

tivt kort utbildning går övningarna med både fart och precision.

Tanken är, som framgick av den förra artikeln, att dessa patruller vid flyglarm skola intaga uppställning i skyddsrum inom sitt bevakningsområde samt omedelbart eller snarast möjligt efter bombning ut-

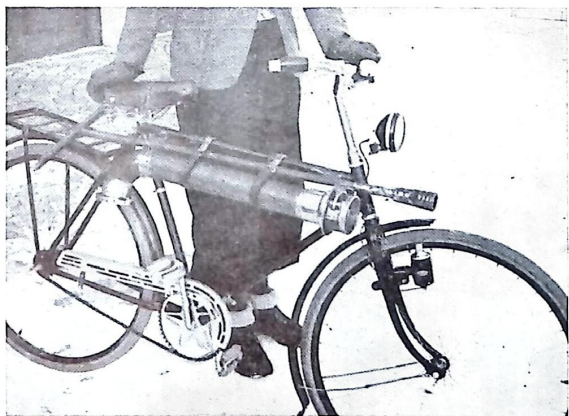

Bild 3.

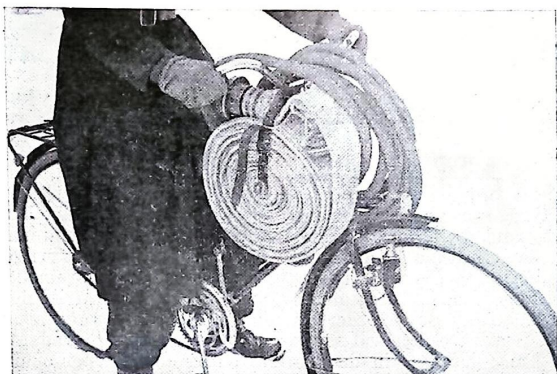

Bild 4.

rycka för snabb avpatrullering av detta. Upptäcker brand, som husbrandvakt ej kan bemästra ingripes genast och rapport till brandchefen sändes (tel. eller cykel).

En förutsättning för att ingripandet skall bli effektivt är att vattenledningen ej skadats. Om så emellertid skett kan viss hjälp till husbrandvakt lämnas med succéspruta, om vatten finnes tillgängligt, varjämte rapport insändes.

Värdet hos dessa patruller ligger lika mycket i säkerställandet av rapportsystemet, varför formuleringen och framförandet av rapport icke får förbises. Det är cykelordonnansens uppgift att utan order taga reda på gata och husnummer där patrullen ingripit och utan särskild order snabbt köra till brandchefens uppehållsort för rapport.

Curt Camitz.

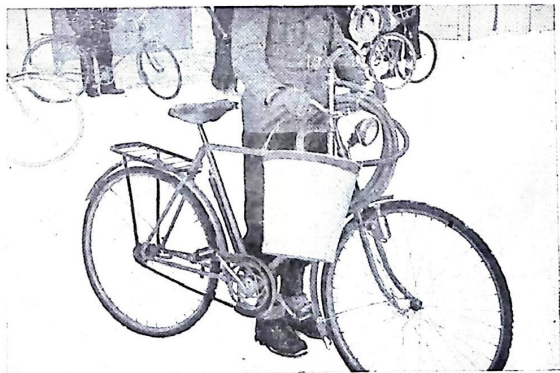

Bild 5.

Några åtgärder för stärkandet av brandförsvaret i Hälsingborg.

Sedan ett par år tillbaka torde väl de flesta brandkärer börjat utöka den tyngre brandredskapen för att var i stånd att fylla uppgifterna inom det allmänna luftskyddet. Anskaffningstakten har helt naturligt varit beroende av tidpunkten för beviljandet av de erforderliga anslagen. Som regel kan väl sägas att dessa, med hänsyn till det utrikespolitiska läget, beviljats väl sent. I Hälsingborg påbörjades inköp av materiel i större omfattning hösten 1938 och en del åtgärder hava kommit till utförande, men då de verkligt stora anslagen icke beviljades förrän 1939, har omkring fjärdedelen av materielen ännu icke erhållits. Då det kan vara av intresse att erhålla kännedom om huru långt olika städers nyanskaffning av materiel avancerat, huru personal och materiel uppdelats på olika enheter m. m. och då dessutom önskemål därom uttalats, meddelas här nedan huru långt brandkären i Hälsingborg i detta nu nått beträffande hithörande förhållanden.

Organisationen

bygger bl. a. på att nära 100 % av fastigheterna äro stenhus.

I luftskyddsplanen av år 1938 upptogos 6 stycken brandstationer, vardera bemannad med 22—23 man, därav 1 brandförman och 4—5 brandmän från yrkesbrandkären samt försedd med följande materiel, nämligen 1 brandbil, 2 lastbilar och 2—3 större motorsprutor. Samtliga dessa stationer kunna på några timmar iordningställas. Därutöver kommer att utplaceras 10 st. "brandpostavdelningar" eller

"hjälpenheter", som denna form av släckningsavdelning också numera kallas i Luftskyddsinspektionens Allmänna anvisningar nr 14. För att få fram ytterligare höjd beredskap har jag emellertid för avsikt, att, då den frivilliga brandkären med dess ynglingaavdelning uppnått en högre grad av färdighet, lika uppdelas personal och materiel på 15 brandstationer i stället för nuvarande 6. Då industribrandkärer komma att uppsättas till ett antal om 19—24, beroende på antalet motorsprutor, som ytterligare komma att anskaffas, bli va sammanlagda brandkårsavdelningar, förutom 10 "hjälpenheter" utan motorsprutor, inom staden lägst 34 och högst 39. Utanför staden beräknas hjälp erhållas från 17 brandkärer (inom 2 mils radie). Det sammanlagda antalet brandkårsenheter, som förutom hjälpenheterna mycket snart kan insättas i eldsläckningstjänst utgör alltså 51—56.

Personal.

All personal vid Hälsingborgs brandkår har icke kunnat befrias från militärtjänst, varför yrkesbrandmän med pensionärer inklusive befäl vid luftskyddstillstånd komma att uppgå till blott 48 man. Av dessa avdelas 2 till vardera en av de 15 stationerna, övriga förläggas i mån av tillgång till och bli va befälhavare för de olika industribrandkärerna. Förstärkningspersonalen består för närvarande av 136 hjälpbrandmän över 45 år och 40 under 18 år. Arbete går just nu ut på att öva 20 nyttagna ynglingar så att ynglingaavdelnin-

gen kommer att omfatta 60 man. Då 19 industribrandkärer äro under uppsättande och vissa förut-sättningar finnas för att ytterligare 5 skall kunna organiseras och då vardera hava en personalstyrka om 10—15 man kommer sammanlagda styrkan av yrkesbrandmän, hjälpbrandmän o. personal från industribrandkärerna att uppgå till mellan 450—500 personer. Medräknas däri brandmännen från 17 omkringliggande brandkärer, komma vi upp till siffrorna 700—800. En ytterligare reserv utgör det allmänna luftskyddets övriga personal, som samtliga utbildats i brandtjänst och som i viss omfattning kommer att förläggas i omedelbar anslutning till några av brandkårsavdelningarna.

För att vid behov kunna anlita hemskyddspersonal, vartill vi i verkligheten även då och då torde bliva nödsakade, har som övningsmoment i hemskyddspersonalens utbildning inlagts enklaste undervisning i brandpost angörande, utläggning av slang, resning av stegar m. m. (Angående personal se i övrigt "Hälsingborgs frivilliga brandkår bildad" i Brandkärstidskrift nr 2/1940.)

Materiel.

1. Egentliga brandbilar.

Brandkårens egna utryckningsfordon uppgå till ett antal om 7, omkringvarande kommuners till 17, summa 24.

2. Lastbilar, personbilar, förhyrda fordon.

Egna 15, med industribrandkärernas och omkringliggande brandkärers 25, summa 49 fordon. En nackdel är, att flera industribrandkärer icke hava tillgång till lastbilar, varigenom deras insättande på annan plats än inom det egna industriområdet icke alltid kan ske med önskvärd snabbhet.

Anordning för bogsering av motorsprutor med samtliga vid luftskyddstillstånd rekvirerade fordon hava iordningställt.

3. Pumpar.

Önskan har varit att göra släckningsverksamheten fullständigt oberoende av stadens vattenledningsnät, med andra ord att anskaffa ett stort antal motorsprutor. Genom nyanskaffning kommer brandkären att inom närmaste framtiden förfoga över 15 pumpar (3 återstå att erhålla). Talrika sammanträden med inlämningar från industrier, verk och inrättningar hava resulterat i att 19 motorsprutor beställts, varjämte förhoppningar finnas om att ytterligare 5 frivilligt anskaffas. I blott ett fall har jag ansett mig kunna tillstyrka anskaffandet av motorspruta med kapacitet under 800—1000 min/lit. vid 9 kg:s tryck. Också med ett undantag när hava samtliga motorsprutor anskaffats frivilligt. Det antal, till vilket nu befintliga och beställda motorsprutor inom Hälsingborgs stad uppgår, är alltså i sämsta fall 34 i bästa fall 39. Därvid har icke medräknats s. k. fasta pumpar hos industrierna. Med motorsprutorna hos de frivilliga brandkärerna inom 2-milsradien komma vi upp till mellan 51—56 pumpverk, som kunna deltaga i släckningsarbete i Hälsingborg.

4. Skumsprutor m. m.

Brandkären förfogar över två större skumsprutor och ett kometskumrör. Oljehamnen i Hälsingborg har skumsläckningsmateriel för fredsbruk. Ur luftskyddssynpunkt föreligger här brist på materiel, som jag emellertid hoppas kunna avhjälpa. I förråd finnas 500 kg. Tutogen eller annan skumvätska. Därjämte är inom staden belägen industri, som tillverkar skumvätska.

5. Strålrör, brandposthuvuden m. m.

Brandkårens eget förråd enligt luftskyddsplanen omfattar 46 strålrör. Endast ett fåtal återstår för tillverkaren att leverera. Med strålrören hos industribrandkårens uppgå samtliga inom staden till c:a 100 stycken och med de omkringliggande brandkårens till omkr. 150. Brandkårens och industribrandkårens brandposthuvuden uppgå till 45.

6. Brandslangarnas

sammanlagda längd med redan anländ nyanskaffning uppgår just nu till 11,000 meter. Ytterligare 5,500 meter har för brandkårens räkning beställts och lär kunna erhållas. Med hos industrier och liknande inrättningar befintlig slang uppgår förrådet inom staden till c:a 15,000 meter och då all beställd slang levererats, kommer denna att uppgå till omkring 25,000 meter. Med närbelägna brandkärers slangförråd förfoga släckningsstyrkorna i Hälsingborg med omnejd inom ej alltför avlägsen framtid över c:a 40,000 meter slang. Slangkärror och slangrullar (ett 100-tal) har anskaffats, varför samtlig slang vid behov lätt kan överflyttas från en avdelning till en annan.

7. Stegmateriel.

Egen materiel uppgår efter nyanskaffning till 1 Magirusstega om 26,5 meter, 2 avbröstbara stegar om vardera 20—25 meter, 1 utskjutstega om 15 meter och 2 om 12 meter. Genom inventering hos elverket, fönsterputsningsfirmor, plåtslagare, byggmästare m. fl. hava ytterligare 17 stegar inregistrerats, därav 1 större avbröstbar stega och flera utskjutsstegar. Vid luftskyddstillstånd utplaceras dessa stegar på de olika brandstationerna och har överenskommelse träffats med vederbörande ägare att denne vid behov som lån erhåll-

er stegen den tid så oundgängligen erfordras för att efter begärandet återställa densamma till brandkårsavdelningen.

8. Bensin, oljor, fett m. m.

I fyra underjordiska tankar (3 nyanlagda) har brandkåren lagrat 4,500 liter bensin. Oljor, smörjefett m. m. finnes i lager för c:a 2 års normal förbrukning. Ovannämnda kvantiteter äro avsedda att ständigt hållas i lager. Till att efter ett bombanfall förse de olika pumpverken med bensin o. dyl. är särskilt fordon avdelat. För att underlätta distributionen av bensin äro 10 stycken bensinfat anskaffade.

9. Reparationsverktyg, reservdelar m. m.

till bilar och motorsprutor äro anskaffade i sådan omfattning att på varje brandkårsavdelning mindre skador kunna avhjälpas. För att avhjälpa större skador är särskild reparationsgrupp uttagen under verkmästarens ledning.

10. Reservbelysningsmateriel.

Ett antal nifelyktor och s. k. stallyktor jämte 200 liter fotogen till dessa har tillförts brandkårens förråd. Varje stationsavdelning är åtminstone för några dagar oberoende av stadens belysningsnät.

11. Avskärmningsanordningar till samtliga brandbilar och fordon, som vid luftskyddstillstånd rekvireras, hava iordningställt.

12. Personlig utrustning.

Samtliga yrkesbrandmän och hjälpbrandmän hava försetts med gummistövlar, de senare även med överdragskläder. Vissa hava därjämte utrustats med gummihandskar. Alla hjälpbrandmän hava utrustats med läderskärp och yxor.

13. Sjukvård.

Till varje brandkårsavdelning har anskaffats en större sjukvårdslåda. Till var tredje yrkesbrandman och hjälpbrandman har inköpts första förband. Möjligen kommer ytterligare ett antal första förband att anskaffas så att var och en får sitt.

Vatten för eldsläckning.

Plan har uppgjorts med förslag till lämpliga vattenreservoarer så belägna, att ingen fastighet kommer att vara belägen på större avstånd än 250—300 meter från naturligt vattentag. Stadens byggnadschef och stadsträdgårdsmästare har fått i uppdrag att inkomma med kostnadsberäkning i enlighet med förslaget. I närheten av slutet bebyggelse komma dammarna att rymma minst 300 m³ och inom öppen bebyggelse minst 150 m³. För att omedelbart kunna påbörja eldsläckning därest vattenledningsnätet är satt ur funktion, har för vattentransport anskaffats 8 stycken transportabla cisterner, vardera rymmande 1250 liter, vilka placeras två och två på lastbilar. Ett antal större behållare från bryggerier och stadens byggnadskontor äro även disponibla för ändamålet. Bilarna med cisternerna och behållarna äro avsedda att placeras på platser, som äro avlägsna från vattenverk eller vattentorn.

Förläggningsförhållanden.

1. *Förläggningen* är tänkt såsom ständig sådan. Sängutrustning m. m. anskaffas däremot icke förrän vid luftskyddstillstånd. Det antal yrkesbrandmän och hjälpbrandmän, som ständigt behöver hållas på vakt, uppgår till 130. På vissa stationer förläggas även annan aktiv luftskyddspersonal (se Brandkärstidskrift nr 4/1939 sid. 61—64).

2. Förstärkningsmateriel.

Till de ursprungligen tänkta 6 brandstationerna finnes i brandkårens förråd uppställningsmateriel i lämpligt avsågade längder märkta "Station 1", "Station 2" o. s. v., varjämte plank till splitterskydd o. säckar för sand i stort antal anskaffats. Varje station förses därjämte med s. k. utbrytningsverktyg såsom korpar, spett m. m. Även denna materiel har inköpts.

3. Mörkläggningsmateriel

finnes jämväl till samtliga stationer.

Förbindelsemateriel.

Telefonjackar äro insatta i de olika brandstationernas skyddsrum. Utöver de vanliga förbindelsemedlen har en extra reserv anskaffats i form av telefoner med induktorer, batterier, fosforbronstråd, blytråd, kopplingsplintar, järn med isolatorer m. m. för ett hastigt uppsättande av ett provisoriskt ledningsnät mellan luftskyddscentral och de olika brandstationerna i händelse telefon- och brandtelegrafnätet skulle demoleras.

Alarmering.

Allmänheten, som vid luftskyddstillstånd erhåller underrättelse om brandstationernas belägenhet, kommer att uppmannas, att, därest eldsvåda utbrutit i närheten av brandkårsavdelningarna, direkt hos närmaste avdelning anhålla om hjälp. Vid brand inom viktigt komplex avgör stationsbefälhavaren själv om hjälp lämnas eller icke. I övriga fall inhämtas tillstånd till utryckning av brandchefen i luftskyddscentralen. Med varje utryckningsavdelning följer två cykelordonnanser, som i sin tur av befälhavaren kan sändas efter ytterligare hjälp om så skulle erfordras. Då viss station uttryckt, alarmeras från luftskyddscentralen

pr telefon eller motorcykelordonnans en brandkårsavdelning från närmaste kommun (se nedan), vilken då inrycker till den station, varifrån utryckning skett och övertager vakthållningen därstädes.

För att alarmering även skall kunna ske genom rapportsamlingsställen, exempelvis från platser relativt avlägsna från de olika brandstationerna, uppsätts anslag på samtliga dessa samlingsställen om var närmaste brandkårsavdelning är belägen.

Förplägnad.

Kontrakt hava tecknats med hotell och pensionat om utspisning av personal.

Kostnaderna

för brandkårens egna utgifter för materielanskaffning, för inköp av förstärknings- och förbindelsemateriel, för uppförandet av vallar kring oljehamnen m. m. uppgå nu till c:a 160,000 kronor och för organiserandet av industribrandkårer, inköp av materiel m. m. torde utgifterna snarare över- än understiga 180,000 kronor, summa 340,000 kronor.

Därtill beräknas utgifterna för vattenreservoarer komma att uppgå till c:a 100,000 kronor och för utförandet av gravar kring oljehamnen till c:a 100,000 kronor.

Osökt inställer sig frågan: Om, såsom föreslås, statsmedel kommer att utgå till inköp av brandmateriel m. m., böra icke dessa utgå även i efterhand till kommuner, som redan fått vidkännas dryga utgifter för brandförsvaret? I annat fall kommer ju den tveksamme och långsamt arbetande att premiäras. Likaså: Om en del industriledare anskaffa dyrbar brandmateriel, är det då icke skäligen att dessa erhålla nedsättning av eventuella krigsskadeförsäkringspremier?

Omkringliggande kommuners brandkårer.

Hösten 1938 överenskom jag med 8 närliggande brandkårer om att dessa, därest läget så medgav, skulle lämna släckningshjälp till Hälsingborg. Meddelandena från Finland att *dels* många och mycket stora eldsvådor i städerna uppstått och *dels* att de mindre samhällena icke undgått förödelse, talar emellertid enligt mitt förmenande för ett utvidgat intimt samarbete mellan städer och omkringliggande landsbygd. Dels bör *mycket* stor hjälp kunna erhållas till staden dels bör denna i sin tur vara beredd att lämna hjälp åt den mindre orten. I konsekvens därmed har jag helt nyligen tagit initiativet till ömsesidiga överenskomelser mellan Hälsingborgs brandkår och 17 omkringliggande brandkårer. Ännu äro ej alla kontrakt undertecknade men torde bliva det inom kort. Målet är sålunda, att, därest stora bränder skulle uppstå i Hälsingborg, samtliga 17 brandkårer skola kunna inkallas och om någon eller några kommuner inom 2 mil från Hälsingborg begär hjälp från denna stad, sådan omedelbart skall lämnas om möjlighet därtill finnes.

Alarmering av ifrågavarande brandkårer sker i första hand med telefon. Samtliga telefonlinjer till de olika brandkårerne äro upptagna i Hälsingborgs trafikplan. Därjämte äro 5 motorcykelordonnanser uttagna för att, om förbindelserna brutits, alarmera de olika brandkårerne.

Hemskyddets brandtjänst.

Omfattande utbildning med personal tillhörande hemskydden i Hälsingborg har ägt rum. Därjämte har utbildning i brandtjänst pågått med kommunalanställda, scouter, lärare och lärarinnor, elever vid stadens skolor, personal vid in-

dustrier, sjukhus, statliga verk och inrättningar. Den personal, som under längre eller kortare tid undervisats i luftskydd uppgår till omkring 9,000 personer.

Förebyggande brandskydd.

På grund av det omfattande arbetet med brandkårens luftskyddsorganisation, övningar med frivilliga brandmän och hemskyddspersonal och icke minst med nybyggnad av brandstation har utöver granskning av ritningar till nybyggnader icke mycket mera medhunnits. Något har dock utträttats.

Skydd kring oljehamnen.

Utöver de skyddsåtgärder, som föreskrivits av Sprängämnesinspektionen hava vallar upplagts kring Hälsingborgs oljehamn. Dessa äro resultatet av framställning till brandstyrelsen, vari jag hemställde om medverkan till utförandet av dels gravar, 4—5 meter breda och 2—3 meter djupa, dels ock vallar om 1 meters höjd med en invändig kärna av armerad betong kring varje bolags upplagsområde. Brandstyrelsen vidarebefordrade med tillstyrkan mitt förslag men drätselkammaren föreslog, att, på grund av de höga kostnaderna med både gravar och vallar, endast de senare skulle utföras och utan kärna av armerad betong. Detta blev också stadsfullmäktiges beslut. Vallarna äro nu utförda. Skyddet kring oljehamnen är naturligtvis därmed icke tillfyllest — en vall kan ju lättare utplånas än en grav av tillräckliga dimensioner — fotogencisternerna måste även skyddas o. s. v. Därför har jag icke låtit mig nöja med beslutet utan upptagit ärendet till förnyad diskussion denna gång i luftskyddsnämnden. I sista hand kommer länsstyrelsen att få pröva ärendet.

De underjordiska cisterner för eldfarliga oljor, som nedlagts efter hösten 1939, hava samtliga försetts med sprängmantel av gråsten enligt Luftskyddsinspektionens anvisningar.

Vindsröjning

försiggick under 5 dagar under år 1939 med 35 lastbilar.

Lös brännbar torvströfyllning

har av enstaka fastighetsägare borttagits från vindsbjälklaget.

Impregneringsmedel

hava av en del industriägare anskaffats.

Den brandsäkra sektioneringen

hos en del industrier har kontrollerats. I en del fall hava fönster murats igen o. s. v.

Skogsbrandskydd

i Hälsingborg är ej nödvändigt att organisera.

Hemvärn

har diskuterats men beslut har ännu ej fattats i någon riktning.

Som allmän regel får man väl därom säga, att, om ej verklig brist på personal uppkommer, det åtminstone i våra städer får anses olämpligt att hava gemensam personal i brandkårsavdelningar och sådana avdelningar, som skola o-skadliggöra fallskärmstrupper. Inom landskommunerna kan det dock måhända till och med i de flesta fall vara den bästa lösningen. Om på grund av personalbrist i samband med eventuella hemvärns uppsättande, de frivilliga brandmännen s. a. s. fastläsas inom den egna kommunen, i sin tur medför att vi måste räkna med minskad släckningshjälp undandrager sig

ett bedömande på ett så tidigt stadium som nu.

Slutord.

Vid utförandet av det arbete, som sammanhänger med vad som i denna artikel nämnts om organiserandet av Hälsingborgs brandkår för dess luftskyddstjänst, har hela brandkårens personal medverkat. Ett par brandmän hava exempelvis fått på sin lott att svara för att uppställningsmaterielen blivit avsågad i lämpliga längder och märkta med stationernas nummer,

en brandman för gasmaskernas anpassning till samtliga hjälpbrandmän, två för ynglingaavdelningens utbildande, en för förbindelsenätets ordnande en för mörklägningsanordningarna, förmännen för övningar med hjälpbrandmännen stationsvis o. s. v. De olika uppgifterna hava blivit så många, att även de yngsta inom yrkesbrandmännen ofta anförtrotts och måste anförtros självständiga uppdrag. Rekryteringen av våra yrkesbrandkårer måste skötas mycket omsorgsfullt!

Holger Rosencrantz.

FRÅN LÄNSFÖRBUNDEN.

Älvsborgs läns brandkårsförbund.

Brandkonsulenter: Överstelöjtnant *R. Stridbeck*. Exp.: *Sven Erikson* platsen 1, Borås. Tel. 1576.

Brandchef *B. Thorell*. Exp.: Brandstationen, Trollhättan. Tel. Brandkåren.

Redogörelse för verksamheten under år 1939.

1. *Verksamheten i allmänhet.*

Med avseende på tillkomsten av nybildade brandkårer har brandkårsförbundet härför nedlagda arbete ute i länet icke medfört någon större framgång, utan endast kunnat åstadkomma organisation av tvenne nya brandkårer. Däremot torde säkerligen goda resultat hava uppnåtts genom det särskilda arbete, som inriktats på brandkårernas utbildning för sin främsta uppgift, nämligen att kunna släcka eldsvådor och göra detta så, att minsta möjliga skador uppstå. Glädjande är att framhålla den tillfredsställelse, befolkningen på orter, där brandkårer ordnats, kän-

ner med brandkårerna och över den goda hjälp kårerna lämna.

Den under 1939 avsedda 7-dagars kursen för brandkårsledare nödgades förbundet tyvärr uppskjuta t. v. på grund av lärarepersonalens ständigt pågående kurser för luftskyddet och krigsutbrottet på hösten 1939. Såvida de oroliga tiderna medgiva, är avsikten, att anordna kursen under 1940.

En särskild luftskyddskurs med ändamål att giva brandkårernas chefer kännedom om de speciella åtgärder, som av dem böra vidtagas för det civila luftskyddet var anordnad i Borås den 28—29 jan. 1939, varvid 41 chefer från 29

brandkärer deltog. Under denna och den i Trollhättan 1938 hållna motsvarande kursen hava sammanlagt 76 brandbefäl från 55 av förbundets brandkärer erhållit sådan särskild utbildning.

2. Medlemsanslutningen 1939.

Under 1939 hava 2 st. nya brandkärer tillkommit, nämligen Borgstena i södra och Svenska Aeroplan A.-B. i norra länsdelen. Emellertid har under året Bredareds brandkår avförts ur förbundet, sedan det visat sig omöjligt erhålla lämplig ledning, personal och redskap för kåren. Den 31 dec. 1939 voro sålunda 81 brandkärer anslutna till för-

bundet — därav 44 i södra och 37 i norra länsdelen — mot 80 st. vid samma tid 1938.

Landstingets till brandkårsförbundets verksamhet hörande inrättningar utgjorde fortfarande 30 st. — 16 i södra och 14 i norra länsdelen.

Antalet enskilda medlemmar i förbundet uppgick under 1939 till 9 st.

3. Räkenskaperna under 1939

framgå av nedanstående uppställning, som är en avskrift av den för kalenderåret avgivna revisionsberättelsen.

Inkomster:

Behållning från 1938	1,774:49
Landstinget för 30 inrättningar	600:—
Anslag från Elfsborgs läns Brandstodsbolag för 1939	2,000:—
Medlemsavgifter från 81 brandkärer	842:—
Medlemsavgifter från 9 enskilda medlemmar	93:20
Riksförbundets bidrag till instruktionskurser	550:—
Riksförbundet för inkasserade årsavgifter	19:50
Försåld litteratur	49:75
Bankränta 1939	78:60
Summa inkomster kronor	6,007:54

Utgifter:

Expeditionskostnader	274:12
Avgifter till Riksförbundet för prenumeration	76:—
Scioptikonbilder och fotos	36:85
Inventarier och litteratur	209:85
Konsulentkostnader i norra länsdelen	1,014:95
Konsulentkostnader i södra länsdelen	1,542:96
Instruktionskurs	368:95
Kassaförvaltarearvode	150:—
Summa utgifter kronor	3,873:68

Överföring till stipendiefonden	130:—
	Kr. 4,003:68
Behållning till 1940, innestående i bank*)	2,003:86
	Kr. 6,007:54

*) Ovanstående behållning utvisar icke, att verksamheten blivit tillgodosedd utan användande av behållningen, utan endast att beloppet måste besparas för att bereda förbundet tillgångar under följande års första tid, eftersom förbundets anslag inflyta först längre fram under kalenderåret.

Älvsborgs läns Brandkårsförbunds stipendiefond.

Inkomster:

Behållning från 1938	3,463:14
Överföring från förbundskassan: revisorernas gåva 40:—	
9 enskilda medlemsavgifter	130:—
Gåva av enskild	36:86
Bankränta 1939	53:29
	Kronor 3,683:29

Utgifter:

Behållning till 1940:

dels 20 st. preferens-aktier i A.-B. Göteborgs bank	2,730:49
dels inestående i Borås sparbank	952:80
	Kronor 3,683:29

4. *Brandkårsförbundets stipendiefond.*

Fondens räkenskaper hava meddelats ovan och framgår därav, att fonden under 1939 ökats med kr. 220:15. För att erhålla en mera givande avkastning, än genom gällande låga bankränta, beslöt förbundsstyrelsen vid sammanträdet den 10 juni 1939, att huvuddelen av fondens behållning skulle placeras i 20 st. preferensaktier i A.-B. Göteborgs Bank, och verkställdes detta omedelbart därefter för då gällande kurs, 136 kr. per aktie.

Revisorerna hava även i år skänkt sina revisionsarvoden till fonden.

Förbundsstyrelsen har ansett, att fondens inkomster ännu icke medgiva någon utdelning av stipendier.

5. *Förbundsmötet.*

Detta avhölls den 10 juni i Mel-lerud, varvid 18 brandkärer voro representerade. Av besluten må anföras följande.

Ansvarsfrihet beviljades styrelsen och kassaförvaltaren för 1939 års förvaltning.

Val, varvid till vice ordförande för tiden t. o. m. förbundsmötet 1942 omvaldes överstelöjtnant R. Stridbeck.

Till styrelseledamöter för tiden t. o. m. förbundsmötet 1942 omvaldes godsägare S. Dicander och nyvaldes förutvarande styrelsesuppleanten brandchefen Hj. Janson.

Till styrelsesuppleanter för tiden t. o. m. förbundsmötet 1942 nyvaldes brandchefen i Alingsås A. Hedén och brandchefen i Brålanda S. Utter samt för tiden t. o. m. förbundsmötet 1940 brandchefen T. Taube, Ed.

Till revisorer omvaldes ingenjör S. Svenson och brandchef E. Levinson.

Till revisorssuppleanter omvaldes ingenjör T. Ek, Rydal och nyvaldes brandchef T. Bowald, Svenljunga.

Efter dessa val utgöres styrelsen av:

Ordförande: Landshövding A. von Sneidern, vald t. o. m. förbundsmötet 1941.

Vice ordförande: Överstelöjtnant R. Stridbeck, vald t. o. m. förbundsmötet 1942.

Styrelseledamöter: Ingenjör M. Wenander, Dalsjöfors, brandchef S. Mångberg och brandchef E. Stenberg, valda t. o. m. förbundsmötet 1940, brandchef H. Nelson, Kinna, och direktör R. Claeson, Uddebo, valda t. o. m. förbundsmötet 1941 samt godsägare S. Dicander och brandchef Hj. Janson, Åmål, valda t. o. m. förbundsmötet 1942.

Styrelsesuppleanter: Lantbrukare J. Lorentzon, Ledet, och brandchef T. Taube, Ed, valda t. o. m. förbundsmötet 1940, brandchef P. Lundgren, Borås, och brandchef G. Östlund, Limmared, valda t. o. m. förbundsmötet 1941, samt brandchef A. Hedén, Alingsås, och brandchef S. Utter, Brålanda, valda t. o. m. förbundsmötet 1942.

Medlemsavgiften för 1940 bestämdes till samma som förut d. v. s. till: för brandkår 20 kr., varav 10 kr. till vårt förbund och 10 kr. till Riksförbundet samt för enskilda medlemmar 10 kr. Avgifterna skola inkasseras genom brandkårsförbundet.

Förbundsmötets offentliga del.

Till denna del av mötet hade infunnit sig flertalet av de från Melseruds köping inbjudna samt brand-

kärspersonal till ett antal av 113 från 25 av förbundets brandkårer.

Landshövding A. von Sneidern framförde förbundets välkomsthälsning till de inbjudna och övriga närvarande samt framhöll under sitt anförande angående förbundets ändamål och strävanden bl. a., att allmänheten alltmer synes komma till övertygelse om, att uppföringar för eldsläckningsväsendet äro väl använda penningar, varför förhoppningar finnas om ett ökat intresse för brandkårsförbundets beaktansvärda arbete.

Landshövdingen överlämnade därefter Riksförbundets silvermedalj för mångårigt förtjänstfullt arbete i brandväsendets tjänst till ingenjör M. Wenander, och brandchef S. Mångberg.

(Forts. i nästa nr.)

NOTISER.

Standardtabeller beträffande brandskyddsmateriel.

Sveriges Maskinindustriförening har utgivit nedan angivna standardtabeller beträffande brandskyddsmateriel. Samtliga dessa äro av Sveriges Standardiseringskommission fastställda såsom svenska standard.

Tabellerna äro utarbetade av en inom Sveriges Maskinindustriförenings Standardkommitté tillsatt specialkommitté, SMS-specialkommitté nr 36, brandskyddsmateriel.

SMS Sida

1150 79,10 Slangkoppling för 63 mm tryckslang (Normalkoppling I). Sammanställningstabell.

1151	79,11	Slangkoppling för 63 mm tryckslang. Gängdel. Detaljtabell.
1152	79,12	Slangkoppling för 63 mm tryckslang. Hylsa. Detaljtabell.
1153	79,13	Slangkoppling för 63 mm tryckslang. Packning. Detaljtabell.

En komplett sats av ovanstående tabeller omfattar 4 trycksidor och kostar kr. 1:32 för medlemmar i Sveriges Maskinindustriförening och kr. 1:98 + expeditionskostnad och porto för icke medlemmar. Tabellerna försäljas av Sveriges Maskinindustriförening, Stockholm 16.

Hemskyddet.

Handledning utgiven av
Riksluftskyddsförbundet.

Erfaarenheterna från de länder, som utsatts för luftanfall, bestyrka betydelsen av att ett fulltaligt och välutbildat hemskydd finnes i de olika luftskyddsorterna.

För att hemskyddet skall kunna fungera kräves självfallet ytterst praktisk utbildning, vilken erhålles genom att deltaga i de av de olika luftskyddsföreningarna anordnade utbildningskurserna. Hemskyddspersonalen, i vilken f. ö. om det gäller envar hemmavarande måste inräknas, behöva även "boklig" lärdom.

Detta synes svenska folket kunna få genom att skaffa sig och studera den nyutkomna boken

HEMSKYDDET, Handledning utgiven av Riksluftskyddsförbundet. Boken är tryckt i format 17×24 cm. och omfattar 212 sidor samt är rikt illustrerad med 219 bilder.

Innehållsförteckningen ger en inblick i det rikhaltiga innehållet. Under rubriken "Det totala kriget" lämnas en orientering om flygstridskrafternas verksamheter. I artikeln om "Luftförsvaret" redogöres för såväl den militära delen av detta som om det civila luftskyddet.

Hemskyddstjänsten är ingående behandlad och läsaren får här en god inblick i de uppgifter, som ställas på hemskyddet. Stridsgasfrågan tilldrager sig alltjämt stort intresse — för att icke säga fruktan — hos allmänheten. På ett lättförståeligt sätt har författaren

av detta avsnitt (professor G. Ljunggren) klarlagt denna fråga.

Någon samlad uppgift rörande de av myndigheterna godkända och till anskaffning rekommenderade *gasmasktyperna* har icke hittills funnits. I handledningen finnes en dylik sammanställning liksom även anvisningar rörande gasmaskernas handhavande och vård.

Rörande den alltjämt lika aktuella skyddsrumfrågan lämnas under rubriken Skyddsrum anvisningar och råd, jämväl för provisoriska luftskyddsåtgärders vidtagande.

Brandtjänsten — särskilt hemskyddets — är ingående behandlad. Här kan man nästan säga, att det går att "läsa sig till", åtminstone i viss grad hur man skall släcka ett eldsvådetillbud.

I kapitlet *samarittjänst* lämnas råd och beskrivning rörande lämnandet av första hjälpen vid sårskador, råd vilka även under fredstid äro bra att hava till hands. I kapitlet behandlas även första hjälpen vid stridsgasskador.

Sista kapitlet rör ordonnanstjänsten, särskilt i vad rör *hemskyddet*.

Till slut lämnas en redogörelse för Riksluftskyddsförbundet och dess utbildnings- och upplysningsverksamhet.

Vid författandet och granskningen hava medverkat ett flertal experter på luftskyddets område.

För att boken skall kunna bli var mans egendom har priset för häftat exemplar satts så lågt som kr. 1:50.

Boken rekvideras hos Riksluftskyddsförbundet, Riddargatan 23, Stockholm.

BILDA FRIVILLIGA
BRANDKÄRER